

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2022-2025

(skrajne daty)

Rok akademicki 2022/2023 i nast.

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Analiza dzieła literackiego
Kod przedmiotu*	IC2/20
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Polonistyki i Dziennikarstwa
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Zakład Literatury i Kultury XIX Wieku oraz Badań Mitoznawczych
Kierunek studiów	Filologia polska
Poziom studiów	studia pierwszego stopnia
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	studia stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	I rok, semestr 2; II rok, semestr 4
Rodzaj przedmiotu	Przedmiot kierunkowy
Język wykładowy	polski
Koordinator	prof. dr hab. Marek Stanisław
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	prof. dr hab. Marek Stanisław, dr hab. prof. UR Kazimierz Maciąg, dr hab. prof. UR Mariusz Chrostek, dr Anna Dworak, dr Wojciech Maryjka

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
2		30							3
4		30							3

1.2. Sposób realizacji zajęć

X zajęcia w formie tradycyjnej

X zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Zaliczenie z oceną

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawowa znajomość historii i teorii literatury na poziomie szkoły średniej (dla studentów I roku); poszerzona znajomość historii i teorii literatury (dla studentów II roku).

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Uzyskanie wiedzy dotyczącej metod analizy i interpretacji dzieł literackich (omówienie tekstów teoretycznych z zakresu analizy i interpretacji dzieła literackiego)
C ₂	Kształcenie umiejętności związanych z analizą i interpretacją utworów lirycznych doby romantyzmu; kształcenie umiejętności analizy porównawczej.
C ₃	Rozwinięcie umiejętności prowadzenia dyskusji o dziele literackim.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	Student/ka rozróżnia terminologię teoretycznoliteracką niezbędną w procesie analizy i interpretacji dzieł literackich.	K_Wo2
EK_02	Student/ka rozpoznaje i uwzględnia konteksty literatury polskiej oraz powszechnej w procesie analizy dzieła literackiego.	K_Wo8
EK_03	Student/ka potrafi analizować i interpretować teksty literackie przy zastosowaniu odpowiedniej metodologii.	K_Uo6
EK_04	Student/ka potrafi zaprezentować opracowywane zagadnienia z zakresu analizy dzieła literackiego w formie pracy pisemnej.	K_Uo4
EK_05	Student/ka ucząc się analizy i interpretacji dzieła literackiego korzysta z wytworów kultury narodowej.	K_Ko2

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu
Nie dotyczy

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Wariant 1:

Treści merytoryczne
Analiza i interpretacja utworów lirycznych polskich poetów romantycznych: A. Mickiewicza, J. Słowackiego, Z. Krasińskiego, C. Norwida, S. Goszczyńskiego, T. Lenartowicza, W. Syrokomli, K. Ujejskiego, J. B. Zaleskiego, W. Pola, S. Witwickiego (szczegółowe propozycje będą uzgadniane z uczestnikami zajęć).
Zagadnienia ogólne
– Bachelard G., <i>Wyobraźnia poetycka</i> , wyboru dokonał H. Chudak, przeł. H. Chudak, A. Tatarkiewicz, przedmowa J. Błońskiego, Warszawa 1975.

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

- Sawicki S., *Uwagi o analizie utworu literackiego*, [w:] *Problemy teorii literatury*, seria I, Wrocław 1987, s. 366-384.
- Sławiński J., *Miejsce interpretacji*, Gdańsk 2006.
- *Słownik literatury polskiej XIX wieku*. Pod. red. Józefa Bachórze i Aliny Kowalczykowej, Wrocław 2002 (lub wyd. wcześniejsze).
- *Zagadnienia literaturoznawczej interpretacji. Studia*, pod red. J. Sławińskiego i J. Święcha, Wrocław 1978.

Zagadnienia szczegółowe

- Brzozowski J., *Odczytywanie romantyków. Szkice i notatki o Mickiewiczu, Malczewskim i Słowackim*, Kraków 2002.
- *Cypriana Norwida kształt prawdy i miłości. Analizy i interpretacje*, pod red. S. Makowskiego, Warszawa 1986.
- *Cyprian Norwid. Interpretacje*, pod red. S. Makowskiego, Warszawa 1986.
- Dopart B., *Poezja romantyczna – liryka romantyczna – liryka romantyków*, [w:] idem, *Romantyzm polski: pluralizm prądów i synkretyzm dzieła*, Kraków 1999, s. 31-41.
- Dopart B., *Wstęp*, [w:] *„I ziarno duszy nagie pozostało”. Antologia wierszy polskiego romantyzmu*, wybór i oprac. B. Dopart, A. Ziółowicz, Kraków 2006, t. I, s. 5-28.
- Fieguth R., *„Rozpierzchłe gałązki”. Cykliczne i skojarzeniowe formy kompozycyjne w twórczości Adama Mickiewicza*, przeł. M. Zieliński, Warszawa 2002.
- Jesse Egbert, *Style in nineteenth century fiction: A Multi-Dimensional analysis*, „*Scientific Study of Literature*”, 2012, vol. 2, s. 167-198.
- *Juliusza Słowackiego rym błyskawicowy. Analizy i interpretacje*, pod red. S. Makowskiego, Warszawa 1980.
- *Liryka Cypriana Norwida*, red. P. Chlebowski, W. Toruń, Lublin 2003.
- *Liryka polska. Interpretacje*, pod red. J. Prokopa i J. Sławińskiego, Gdańsk 2001 (lub wyd. wcześniejsze).
- Opacki I., *„W środku niebokręga”. Poezja romantycznych przełomów*, Katowice 1995.
- Owczarski W., *Mickiewiczowskie figury wyobraźni*, Gdańsk 2002.
- Piwińska M., *Wolny myśliwy. Osiem prób czytania Mickiewicza*, Gdańsk 2003.
- *Poezja polska od romantyzmu do dwudziestolecia międzywojennego. Interpretacje*, pod red. A. Kowalczykowej i T. Marciszuk, Warszawa 1999.
- Tataro M., *Od Kochanowskiego do Norwida. Lektury i rozprawy*, oprac. B. Dopart i M. Stanisław, wstępem opatrzył. B. Dopart, materiały bibliograficzne zebrał M. Stanisław, Kraków 2007.
- *Trzyńście arcydzieł romantycznych*, pod red. E. Kiślak i M. Gumkowskiego, Warszawa 1996.
- *Wiersze Adama Mickiewicza. Analizy, komentarze, interpretacje*, pod red. J. Brzozowskiego, Łódź 1998.
- Zgorzelski Cz., *Liryka w pełni romantyczna. Studia i szkice o wierszach Słowackiego*, Warszawa 1981.
- Zwierzyński L., *Wyobrażenia akwaticzne Mickiewicza*, Katowice 1998.
- *Zygmunt Krasiński – nowe spojrzenia*, pod red. G. Halkiewicz-Sojak i B. Burdzieja, Toruń 2001.

Wariant 2:

Treści merytoryczne

Analiza i interpretacja utworów pisarzy i poetów doby pozytywizmu: Adama Asnyka, Marii Konopnickiej, Bolesława Prusa, Elizy Orzeszkowej, Henryka Sienkiewicza (szczegółowe propozycje będą uzgadniane z uczestnikami zajęć).

Zagadnienia ogólne

- *Problemy literatury polskiej okresu pozytywizmu*, red. E. Jankowski i J. Kulczycka-Saloni, t. 1-3, Wrocław 1980-1984.
- *Słownik literatury polskiej XIX wieku*, pod. red. Józefa Bachorza i Aliny Kowalczykowej, Wrocław 2002 (lub wyd. wcześniejsze).
- *Obraz literatury polskiej XIX i XX wieku*, Seria IV *Literatura polska w okresie realizmu i naturalizmu*, pod red. Janiny Kulczyckiej Saloni, Henryka Markiewicza, Zbigniewa Zabickiego, t. 1-4, Warszawa 1965-1971.
- Markiewicz Henryk, *Przekroje i zbliżenia. Rozprawy i szkice historycznoliterackie*, Warszawa 1967 (tu: *Dialektyka pozytywizmu polskiego*, *Antynomie powieści realistycznej dziewiętnastego wieku*, *Literatura okresu pozytywizmu w perspektywie polskiej i światowej*).
- Markiewicz Henryk, *Główne problemy wiedzy o literaturze*, Kraków 1965 (tu: *Realizm, naturalizm, typowość*).
- Markiewicz Henryk, *Świadomość literatury. Rozprawy i szkice*, Warszawa 1985 (tu: *Pozytywiści wobec romantyzmu polskiego*).

Zagadnienia szczegółowe:

- Baczewski Antoni, *Poezja Adama Asnyka, El...y*, Rzeszów 1991.
- Szypowska Maria, *Asnyk znany i nieznan*, Warszawa 1971.
- Krzyżanowski Julian, *Adam Asnyk. Poeta czasów niepoetyckich*, [w:] *W kręgu wielkich realistów*, Kraków 1962.
- Kabata Michał, *Myśl filozoficzna XIX wieku w poezji Adama Asnyka*, „Poezja” 1975 nr 11.
- Mocarska-Tycowa Zofia, *Wybory i konieczności: poezja Asnyka wobec gustów estetycznych i najważniejszych pytań swoich czasów*, Toruń 1990
- Przybyła Zbigniew, *Asnyk i Konopnicka. Szkice historycznoliterackie*, Częstochowa 1997.
- *Maria Konopnicka. Nowe studia i szkice*, pod red. J. Z. Białka i Tadeusza Budrewicza, Kraków 1995.
- Dłuska Maria, *Pod znakiem sylabotoniizmu. Rzecz o wierszu Marii Konopnickiej*, [w:] *tejsze, Studia i rozprawy*, t. 2, Kraków 1970.
- *Lektury polonistyczne. Pozytywizm – Młoda Polska*, t. 1, pod red. S. Grzeszczuka. Kraków 1998.
- Kulczycka-Saloni Janina, „Kronika” Bolesława Prusa – *tragikomiczna epopeja Warszawy*, „Polonistyka” 1962, nr 4.
- Bujnicki Tadeusz, „Sachem” Sienkiewicza. *Szkic interpretacyjny*, [W:] *Prace ofiarowane Henrykowi Markiewiczowi*, red. T. Weiss, Kraków 1984.
- K. Maciąg, *Na marginesie marionetek i sobowtórów z „Lalki” i „Faraona”. Edgar Allan Poe i Bolesław Prus* [w:] *Poe-land. Studia i szkice*, pod red. K. Maciąga, O. Weretiuk, E. Rokosz-Piejko i G. Jagiełły, Rzeszów 2017, s. 271.
- Detko Jan, „Gloria victis” Elizy Orzeszkowej, „Prace Polonistyczne” 1962 (18).
- Żmigrodzka Maria, *Dwie powstańcze legendy Orzeszkowej*, „Pamiętnik Literacki” 1963, z. 4.
- Kulczycka-Saloni Janina, *Nowelistyka Bolesława Prusa*, Warszawa 1963.
- *O „Krzyżakach” Henryka Sienkiewicza*, wybory prac krytycznych dokonał Tomasz Jodełka, Warszawa 1958.
- Bujnicki Tadeusz, *Wstęp*, [w:] H. Sienkiewicz, *Krzyżacy*, Wrocław 1990 (seria „Biblioteka Narodowa”).

- Chrostek Mariusz, *Niechciani męczennicy. Bolesne problemy zesańców w twórczości Marii Konopnickiej*, [w:] *Syberyjskie przestrzenie intymne*, red. Małgorzata Król, Małgorzata Łukaszuk, Lublin 2016, s. 121-140.

Wariant 3:

Treści merytoryczne

1. Wisława Szymborska: *Pochwała złęgo o sobie mniemania* – jak interpretować tekst literacki? Podstawowe zasady.
2. Zbigniew Herbert: *Do rzeki*.
3. Co to jest analiza i interpretacja tekstu literackiego – praca z tekstami naukowymi. Analiza wiersza Haliny Poświatowskiej *** *Jestem Julią* (z tomu *Hymn bałwochwalczy*, 1958).

Lektura obowiązkowa:

- Słownik terminów literackich*, pod red. Janusza Sławińskiego, Wrocław 1998 (najlepiej ostatnie, trzecie wydanie). Hasła: *Analiza dz. lit., Interpretacja dz. lit., Hermeneutyka. Liryka polska. Interpretacje*, pod red. Jana Prokopa i Janusza Sławińskiego, Kraków 1971 (obowiązkowa lektura wstępu).
- S. Sawicki, *Uwagi o analizie utworu literackiego* [w:] *Problemy teorii literatury*, seria I, Wrocław 1987, s. 366-384.
4. Anna Świrszczyńska, *Dusza i ciało na plaży* (z tomu *Cierpienie i radość*, 1985).
 5. Jan Twardowski, *Świat*.
 6. Jarosław Marek Rymkiewicz: *Kosz na śmieci przy stacji kolejki WKD w Milanówku pod Warszawą* (z tomu *Zachód słońca w Milanówku*, 2002).
 7. Julia Hartwig, *Zabawa z mgłą w Kościelisku* (z tomu *Czułość*, 1992).
 8. Wisława Szymborska: *Odkrycie* (z tomu *Wszelki wypadek*, 1972) [+ lektura interpretacji Jana Prokopa z tomu *Liryka polska. Interpretacje*].
 9. Stanisław Barańczak: *Garden party* (z tomu *Atlantyda*).
 10. Czesław Miłosz: *Notatnik: Bon nad Lemanem*.
 11. Wisława Szymborska: *Niebo* (z tomu *Koniec i początek*, 1993).
 12. Marek Hłasko: *Śliczna dziewczyna*.
 13. Olga Tokarczuk: *Prawiek i inne czasy* [Analiza pierwszego rozdziału powieści].
 14. Andrzej Stasiuk: *Dukla* [Analiza pierwszego fragmentu książki].
 15. Zbigniew Herbert: *Pierodella Francesca* (albo Czesław Miłosz: *Rodzinna Europa*) [fragmenty].

Literatura przedmiotu

Zagadnienia ogólne

- *Liryka polska. Interpretacje*, pod red. Jana Prokopa i Janusza Sławińskiego, Kraków 1971;
- *Słownik terminów literackich*, pod red. Janusza Sławińskiego, Wrocław 2000 [lub inne wydanie];
- Chris Baldick, *The Oxford Dictionary of Literary Terms*, Oxford University Press: Oxford 2015 [lub inne wydanie];
- Roland Barthes, *Od dzieła do tekstu*, „Teksty Drugie” 1998, nr 6;
- Henryk Markiewicz, *Wymiary dzieła literackiego*, Kraków-Wrocław 1984, s. 167-188 (rozd. VIII: *Interpretacja semantyczna dzieł literackich*);
- Aleksandra Okopień-Sławińska, *Relacje osobowe w literackiej komunikacji*, [w:] *Problemy teorii literatury*, oprac. H. Markiewicz, seria 2, Wrocław 1987;
- Aleksandra Okopień-Sławińska, *Semantyka wypowiedzi poetyckiej. Preliminaria*, Wrocław 1985;
- „Panny z Wilka” Jarostawa Iwaszkiewicza. *Rozbiory*, pod red. Ingilwasiów i

Jerzego Madeyskiego, Szczecin 1996;

- Stefan Sawicki, *Uwagi o analizie utworu literackiego* [w:] *Problemy teorii literatury*, seria I, Wrocław 1987, s. 366-384;
- Janusz Sławiński, *Dzieło – Język – Tradycja*, Warszawa 1974 (tu rozdz.: *O problemach „sztuki interpretacji”*);
- Janusz Sławiński, *Wokół teorii języka poetyckiego*, [w:] *Problemy teorii literatury*, seria I, Wrocław 1987;
- Janusz Sławiński, *Miejsce interpretacji*, „Teksty Drugie” 1995, nr 5;
- Marek Stanisław, *Ciemne metafory Różyckiego*, [w:] *Obroty liter. Szkice o twórczości Tomasza Różyckiego*, pod red. Anny Czabanowskiej-Wróbel i Magdaleny Rabizo-Birek, Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych Universitas, Kraków 2019, s. 143-159.

3.4 Metody dydaktyczne

Analiza tekstów z dyskusją, elementy wykładu z prezentacją multimedialną, praca w grupach.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	ĆWICZENIA
EK_02	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ	ĆWICZENIA
EK_03	OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ, ROZMOWA PODCZAS KONSULTACJI	ĆWICZENIA, KONSULTACJE
EK_04	PRACA PISEMNA	ĆWICZENIA
EK_05	ROZMOWA PODCZAS KONSULTACJI	KONSULTACJE

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Zaliczenie z oceną (wymagania: czynne uczestnictwo w zajęciach, praca pisemna – samodzielna interpretacja wybranego utworu literackiego (lub jego fragmentu)).

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	30 + 30
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach)	2+2
Godziny niekontaktowe – praca własna	43 +43

studenta (przygotowanie do zajęć, lektura tekstów obowiązkowych, przygotowanie referatów, przygotowanie prac kontrolnych, przygotowanie pracy pisemnej będącej samodzielną interpretacją wybranego utworu literackiego lub jego fragmentu)	
SUMA GODZIN	75 +75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	6

** Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.*

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

<p>Literatura podstawowa:</p> <p>Zakres literatury podstawowej został uwzględniony w części „Treści merytoryczne”</p>
<p>Literatura uzupełniająca:</p> <p>Zakres literatury uzupełniającej został uwzględniony w części „Treści merytoryczne”</p>

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej